

Temelji planov

Nadalj. s 1. strani

na nekatere konkretne pomanjkljivosti sedanje organiziranosti sisov materialne proizvodnje. Po eni strani je teh skupnosti preveč. Skupnosti za požarno varstvo je po ljubljanskih občinah kar šest in skupaj z zvezo porabijo desetino vsega denarja, ki ga v Ljubljani združujemo v ta namen. Po drugi strani pa združevanju skupnosti na mestnem nivoju pretežno nevarnost, da se odaljšajo od problemov krajanov. Bežigradske krajevne skupnosti bi namreč kar vse rade našle mesto v planih letos ustanovljene Komunalne skupnosti ljubljanskih občin. Člani predsedstva so predlagali, da bi bilo požarno varstvo v prihodnje v Ljubljani organizirano enotno in naj bi obravnavani sporazumi o temeljnih plana sisov materialne proizvodnje vsebovali tudi prikaz obremenitev ljubljanskega gospodarstva v prihodnjih petih letih.

Zaradi precejšnjih razlik pri financiranju krajevnih skupnosti v ljubljanskih občinah je bila v okviru občinskih in mestne konference socialistične zveze ter mestne skupščine oblikovana posebna delovna skupina, ki je pripravila podrobnejšo informacijo o zagotavljanju denarja za delovanje in življenje krajevnih skupnosti v ljubljanskih občinah ter predloge, kako rešiti odprta vprašanja na tem področju. Informacije so, v okviru izvajanja akcijskega programa za nadaljnje poglobljanje samouprave in delegatskega sistema po bežigradskih krajevnih skupnostih, obravnavali tudi na predsedstvu občinske konference SZDL. Gradivo bo na podlagi razprav še dopolnjeno (manjkajo predvsem novi kriteriji za delitev sredstev ljubljanskim krajevnim skupnostim) in poslano v razpravo krajevnim skupnostim. Dokončni dokument bo sprejet predvidoma jeseni.

VIDA PETROVČIČ

PODELITEV ZLATIH ZNAČK CIVILNE ZAŠČITE

Na slavnostni seji občinskega štaba za civilno zaščito, ki je bila posvečena dnevu CZ 20. junija, je o njenem pomenu in organizaciji spregovoril poveljnik občinskega štaba CZ Franc Vončina. Predsednik občinskega izvršnega sveta Aleš Čerin pa je nato podelil zlate značke CZ. Dobil so jih: Ivan Opaškar, Mile Savič, Jožica Božič, Milan Milošević, skupni štab CZ Unis TOS in Unis ELKOS ter štab CZ lakra Delta. Priznanja CZ je prejelo še 70 posameznikov in enot civilne zaščite; podelili so jih v KS in delovnih organizacijah. Na dan civilne zaščite so v vseh štabih in enotah CZ izvedli tudi štabno vajo, načrtovano v okviru akcije NNNP-85 s poudarkom na protipožarni zaščiti in zaščiti pred nevarnimi snovmi.

Foto: DUŠAN REBOLJ

Preplitev komunalni žep

Po načrtu nekdanje bežigradske komunalne skupnosti, ki ga je pripravila in sprejela pred združitvijo v Komunalno skupnost ljubljanskih občin, bi morali letos v naši občini opraviti komunalna dela v vrednosti 83 milijonov dinarjev. 53 milijonov dinarjev bi po predvidevanjih takratne občinske komunalne skupnosti pridobili s posojili. Komunalna skupnost ljubljanskih občin, ki je začela z delom letos, pa je žal posojila kot možni vir financiranja, ukinita. Predvidena komunalna dela pa so se po krajevnih skupnostih že začela in sicer: rekonstrukcija Čemzarjeve ulice, dokončanje izgradnje cest s pločniki v zahodni Črnuški Gmajni, rekonstrukcija podaljška Ogrinčeve ulice, izgradnja mrliške vežice z zunanjo ureditvijo in parkom ter dovozno cesto v Šentjakobu, popravilo pokopališkega zidu na Črnučah, izgradnja cest in kanalizacija ter javne razsvetljave v vzhodni Črnuški Gmajni (BS-1122) ter dokončanje rekonstrukcije Tesovnikove ulice. Nekatera teh del so že končana, skupaj pa znašajo 36,3 milijonov dinarjev. Poleg tega je v teku tudi pridobivanje dokumentacije: rekonstrukcija ceste Beričevo-Zasavska cesta, za izgradnjo avtobusnih postajališč ob Linhartovi cesti, za rekonstrukcijo ceste Mala vas s kanalizacijo in javno razsvetljavo ter za dokončanje in rekonstrukcijo Savejske ceste od severne servisne ceste do Savelj, v skupni vrednosti 4,7 milijona dinarjev. Na nedavni seji je bežigradski izvršni svet sklenil, da bodo imela omenjena že začeta komunalna dela prednost v okviru razpoložljivih sredstev. Izvršni svet pa bo skupaj z občinskim komitejem za urbanizem, gradbene zadeve, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo, ZIL-om tozde Urejanje stavbnih zemljišč, ter s Komunalno skupnostjo ljubljanskih občin poskušal najti sredstva namesto predvidenega posojila. Vse začete naloge naj bi bile izključene letos, če ne bo denarja za komunalno zmanjkalo tudi prihodnje leto.

V. P.

Študijski izlet v Delnice

Rezervni vojaški starešine so obiskali Gorski kotar in Notranjsko

Občinska organizacija Zveze rezervnih vojaških starešin je vrsto elit organizira strokovni izlet za svoje člane - aktiviste, ki so bili med letom nosilci strokovnega in idejnega političnega usposabljanja starešin in mladine. Letos so se odločili, da obiščejo in se seznanijo s spominskimi obeležji iz NOB na poti do Delnic.

Z dvema avtobusoma s približno 80 udeleženci so krenili proti Čerknici. Že med potjo je Stane Kotnik pripovedoval starešinam o zgodovini NOB čerkniškega področja in o razvoju Čerknice. Pred spomenikom padlim borcem v Ložu pa je govoril o znamenem napadu Nemcev na partijsko šolo. Nadaljevali so pot preko Gerovega do Praprota, kjer

so bila partizanska taborišča iz NOB. Tu je rezervni polkovnik iz Delnic podrobno opisal kurirske veze za Slovenijo in Hrvaško ter skupne akcije in boje. Nato so krenili proti Črnuči Lugu do Matič Pojane in ped spomenikom so bili zopet seznanjeni z zgodovinskim maršom partizanov, kjer jih je 36 zmrazilo, med njimi so bili tudi Slovenci. O tem je spregovoril preživeli udeleženec tega pohoda. V Delnicah so pri spomeniku padlih slovenskih in hrvaških partizanov položili venec.

V Delnicah so izrazili željo o tesnejšem sodelovanju in izmenjavi izkušenj z našo organizacijo.

D. R.

Nobene sprave!

Nadalj. s 1. strani

Govoril je tudi o plemeniti pobudi črnuških borcev o postavitvi doprskih kipov njihovim štirim narodnim herojem v spominskem parku pred osnovno šolo Maksa Pečarja in predlagal, da bi tam postavili spomenike vsem šestim padlim herojem naše občine.

Miha Čerin je govoril o potrebi za krepitev medsebojnih odnosov, ki v potrošniški družbi čisto preraščajo v nečloveške. Nads Pupis pa je poudarila zelo dobre odnose borcev, ki bivajo v domu starejših občanov. Janez

Alič je seznanil delegate z dejavnostjo komisije za bivše politične zapornike, internirance in izgnance. Janez Dremelj pa je povedal s kakšnimi problemi se srečuje krajevna organizacija ZZB NOV Stožice zaradi tamkajšnjega partizanskega pokopališča, kjer ni več prostora za klasične pokope umrlih borcev.

O nalogah borcev ob bližajočih se volitvah je spregovoril Jože Snoj, Stane Kotnik pa je vrisal novosti v socialnem in zdravstvenem zavarovanju borcev. Drago Flis je pozdravil bežigradske borce v imenu borčevskih organizacij ostalih ljubljanskih občin. Stane Repar pa je v imenu republiškega odbora ZZB NOV podčrtal tri osnovne naloge, ki so zelo pomembne v programski usmeritvi bežigradskih borcev in sicer učinkovito delo pri uresničevanju ciljev gospodarske stabilizacije, prizadevanje za nadaljnjo krepitev socialističnih samoupravnih odnosov in delegatskega sistema ter odločno spopadanje z negativnimi in sovražnimi pojavi, katerim je namen razvrednotenje idealov naše revolucije.

»Kadarkoli in kjerkoli smo se v svoji dejavnosti oddaljili od vodilne misli, takrat smo zabredli v težave. Na naši samoupravni socialistični poti moramo imeti en cilj, eno voljo, eno usmeritev«, je ob koncu te kratke, jedrnatne in dobro pripravljene skupščine dejal predsednik občinske konference ZK Miha Košak, ko je pozdravil navzoče bežigradske borce, ki še vedno blijejo boj za gojenje in razvijanje najvišjih človekovih vrednot iz boja in revolucije; za hrabrost, toda ne samo za tisto, ki je bila potrebna borcu v boju, ampak za takšno, da spregovorijo tudi o lastnih napakah, za poštenost, doslednost, človekoljubnost, za boj proti krivici in zatiranju, za spoštovanje človeka in dela, za medsebojno zaupanje, ljubezen do domovine in še zlasti za bratstvo in enotnost, odgovornost in dosledno izpolnjevanje dogovorjenih nalog.

IVAN ŠUČUR

ZAKLONIŠČA ZA BEŽIGRADOM

Premalo jih poznamo

Bežigradski izvršni svet in občinski sekretariat za ljudsko obrambo sta lani v sklopu obrambno samozaščitnega usposabljanja delovnih ljudi in občanov posvetila posebno pozornost problematiki zaklonišč v občini. Izvršni svet je ugotovil, da so ljudje premalo seznanjeni z uporabo zaklonišč, z zbiranjem denarja za njihovo gradnjo ter z njihovim položajem v občini. Krajanj ponavadi ne sprašujejo, kje je »njihovo« zaklonišče, za katerega plačujejo. Splošno prepričanje, da so vsi podatki o zakloniščih strogo tajni, ne držijo, kot so nam povedali ne sekretariatu za ljudsko obrambo. Prav nasprotno, krajanj bi morali vedeti za zaklonišča, lastniki bi jih morali bolje vzdrževati in nenazadnje bi jih morali v veliko večji meri uporabljati tudi v druge namene (skladišča, arhivi, klubi...)

Trenutno bi v bežigradskih zakloniščih lahko našla zaščito polovica krajanov in ljudi, ki delajo na območju občine. 70 odstotkov vseh zaposlenih se lahko zakloni v zakloniščih organizacij združenega dela, ostalo pa predstavljajo zaklonišča v stanovanjskih stavbah ter javna zakloniščna mesta. Po potrebi bi lahko uredili še dodatnih 5000 zakloniščnih mest.

ZBRANI DENAR JE NAMENSKO UPORABLJEN

Javna zaklonišča (za Bežigradom jih imamo devet) so v Ljubljani zgrajena v skladu s sprejetim dogovorom za vse mesto. Seveda imajo prednost najbolj ogroženi deli mesta, sredstva pa se po načelu vzajemnosti in solidarnosti zbirajo od vseh ljubljancem. 3 odstotke prispevamo od letno zbrane stanarine ali najemnine, 0,06 odstotkov je treba odšteti letno od nabavne vrednosti stavbe, 3 odstotke pa od skupne cene gradbenega dela investitorjev, ki so oproščeni gradnje zaklonišča (praviloma samo za adaptacije), pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja. Organizacije združenega dela gradijo za potrebe svojih delavcev in iz svojih sredstev zaklonišča pri vseh novih poslovnih in proizvodnih objektih. Hišna in družinska zaklonišča pa nastajajo prav tako z denarjem investitorjev pri vseh novih stanovanjskih zgradbah, tako v zasebnih hišah kot v blokih in stolpnih. Štiri desetine zasebnih graditeljev se je do sedaj odločilo za svojo zidavo. Mestna inšpekcijska služba pa je kasneje ugotovila, da večina tako zgrajenih zaklonišč v Ljubljani ni v skladu z gradbeno tehničnimi normativi, tako da so morali prispevek za zaklonišče plačati naknadno. Višina prispevka za zaklonišče se odmeri po ceni

zakloniščnega mesta v javnem zaklonišču za preteklo leto. Ta cena znaša letos okoli 9 starih milijonov dinarjev.

ZAKLONIŠČE LAHKO UPORABITE TUDI V DRUGE NAMENE

Ker je redno vzdrževanje zaklonišč zelo drago, je prav nesramno, da jih ljudje ne uporabljajo tudi v druge dopustne namene. Po zveznem in republiškem zakonu o splošni ljudski obrambi ter v smernicah predsedstva SR Slovenije se zaklonišča praviloma gradijo kot dvonamenski objekti. Vsakodnevna uporaba, ki je drugotnega značaja, seveda ne sme ovirati uporabnosti in pripravljenosti zaklonišča za zaščito in zaklanjanje. Tudi za Bežigradom mnoge šole uporabljajo zaklonišča za garderobe, vrtnice za skladiščenje hrane, organizacije združenega dela pa za skladišča, garderobe in arhive. Dvonamenska uporaba pa še ni prav zaživela v stanovanjskih hišah, kjer bi lahko v zakloniščih uredili potrebne prostore za hišni svet, miadino, ali za shrambo opreme civilne zaščite. Edina pogoja za takšno dvonamensko uporabo zaklonišča pa sta, da se njegova funkcionalnost ne spremeni in da se lahko izprazni v dvanajstih urah. Na ta način lahko lažje rešujemo tudi probleme z vzdrževanjem zaklonišč. Električne in filterventilacijske naprave ter napeljave, protitudarni ventili, bivalna ter-druha oprema morajo biti pripravljene in usposobljeni vsak trenutek. Najslabše se godi zakloniščem, ki jih uporabniki iz različnih vzrokov niso prevzeli. Največ med njimi jih je v soseski BS-3. Sicer pa so zaklonišča za Bežigradom dobro vzdrževana, čeprav posebne enote za njihovo vzdrževanje še niso v celoti ustanovljene.

LASTNIK STAVBE NAJ SKRBI TUDI ZA ZAKLONIŠČE

Republiški sekretariat za ljudsko obrambo je predpisal ustanavljanje enot civilne zaščite za uporabo in vzdrževanje zaklonišč. Enote mora ustanoviti uporabnik objekta, v javnih zakloniščih pa štab civilne zaščite v krajevnih skupnostih, kjer le-ta so. Če še ne veste, kje je v vaši okolici javno zaklonišče, se po podatke napotite v krajevno skupnost. Ustanavljanje in usposabljanje ekip za uporabo in vzdrževanje zaklonišč do zdaj še ni potekalo v skladu z dogovori in sklepi občinskega in mestnega štaba za civilno zaščito prav zaradi premajhnega kadrovanja v te enote. Trenutno usposablja občinski štab za civilno zaščito vse člane štabov za zaklanjanje v krajevnih skupnostih, ki bodo kasneje svoje sokrajane o omenjeni problematiki počevali najprej. Poleg tega bosta v prihodnje bežigradski izvršni svet in njegov upravni organ - sekretariat za ljudsko obrambo pospeševala dvonamensko gradnjo zaklonišč ter nadaljevala z nadzorom pri gradnji in vzdrževanju zaklonišč, predvsem tistih v zasebni lasti. Uveljaviti bodo skušali načelo, da je lastnik zgradbe tudi lastnik pripadajočega zaklonišča, zato ga je dolžan vzdrževati.

SKLEPI IZVRŠNEGA SVETA

Z namenom, da bi dosegli še učinkovitejšo zaščito prebivalstva v vojni razmerah, je v naslednjem obdobju potrebno:

- nadaljevati z izgradnjo zaklonišč kot neočljivim delom nalog in aktivnosti pri urejanju prostora in ob tem še pospešiti sodelovanje z vsemi subjekti zaradi dvonamenske gradnje zaklonišč;
- tudi v naslednjem obdobju nadaljevati z nadzorom izgradnje in vzdrževanja zaklonišč (zlasti zaklonišč zasebnih investitorjev);
- nadaljevati z gradnjo javnih zaklonišč v skladu s sprejetim programom do leta 2000, s tem, da se pri vsaki novi gradnji po možnosti pridobi investitor za dodato ureditev prostora za mirnodobni namen. Prav tako naj se investitorji novih stanovanjskih, poslovnih, proizvodnih in drugih objektov prizadevajo graditi zaklonišča tako, da se lahko uporabljajo v druge namene.
- še veliko večjo pozornost posvetiti ustanavljanju in usposabljanju enot - ekip za uporabo in vzdrževanje zaklonišč, saj še tako sodobno zaklonišče ne služi svojemu namenu, če z njim ne upravljajo za to usposobljeni delovni ljudje in občani.

V. P.